11/01/2021

Αναμνήσεις από μια Μεγάλη Εβδομάδα δίπλα στο Χαρίλαο Ταλιαδώρο

/ Επικαιρότητα

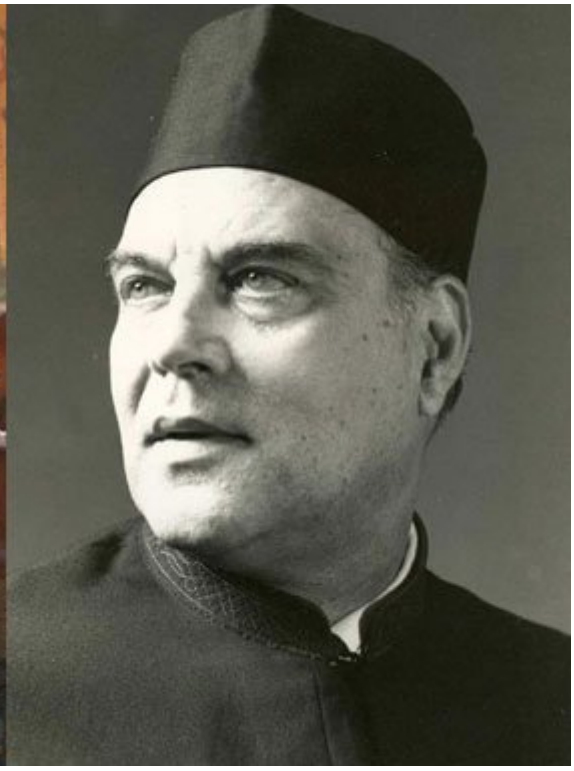

Η εβδομάδα των Παθών, δεν αποτελεί μόνο την «Μεγάλη» και κορυφαία εορτολογική περίοδο της Χριστιανοσύνης, που νοηματοδοτείται από τα Πάθη και το ελπιδοφόρο αναστάσιμο μήνυμα. Η μουσική επένδυση της Μεγάλης Εβδομάδας, όπως αυτή ανιχνεύεται μέσα στα παλαιά, παραδοσιακά ψαλτικά κείμενα, συντελεί καθοριστικά στη μοναδικότητα των συγκεκριμένων ακολουθιών σ' ολόκληρο τον εκκλησιαστικό ενιαυτό και ορίζει ταυτόχρονα με τον πιο προσιτό τρόπο, ένα ιδιαίτερο, μοναδικής αξίας και έντονα μυστηριακής υφής, κομμάτι του δικού μας πολιτισμού.

Είναι η θαυμαστή, αειθαλής και απέριττη ψαλτική τέχνη, που καλείται να επενδύσει τη θεολογία των ύμνων, να μελίσει τα δόγματα της ορθόδοξης πίστης, να φέρει από τα ώτα, στα χείλη και στις ψυχές των πιστών τα νοήματα του ελληνιστικού λόγου, να διαδώσει θριαμβευτικά, τη νίκη της ζωής επί του θανάτου.

Είναι, η Μεγάλη Εβδομάδα της μουσικής και των ψαλτών, η εβδομάδα που ιδιαίτερα για τους Θεσσαλονικείς ορίζεται από τη φωνή και τις ερμηνείες του

κορυφαίου πρωτοψάλτη της Ορθοδοξίας και τελευταίου των μεγάλων διδασκάλων, του Χαριλάου Ταλιαδώρου…

Η αγια-Σοφιά

Είχαμε την τύχη επί έτη πολλά να ζούμε την μυσταγωγική αυτή ατμόσφαιρα και να ενωτιζόμαστε την ψαλτική μας παράδοση από τον μεγάλο δάσκαλο, στον περικαλλή ναό της Του Θεού Σοφίας.

Από το «Ερχόμενος ο Κύριος» μέχρι το «Αναστάσεως ημέρα», η κατανυκτική ατμόσφαιρα φωτίζεται από τον Άρχοντα πρωτοψάλτη Χαρίλαο Ταλιαδώρο και τον μαΐστορα Λαμπαδάριό του τον κ. Κωνσταντίνο Λιολιόπουλο και οι ύμνοι του Πάθους ανυψώνονται από τα ανθρώπινα στα επουράνια, ως παρηγοριά, νόστος και οσμή ευωδίας πνευματικής.

Πραγματικά, κάθε μια Μεγάλη Εβδομάδα που περνά κοντά στον Ταλιαδώρο, αποτελεί και μία ξεχωριστή μουσική και ερμηνευτική αποκάλυψη, μία ανεπανάληπτη εμπειρία. Είναι ο ρυθμός, η στιβαρή και σεμνή έκφραση, η αψεγάδιαστη τεχνική, η μελιρρυτόφθογγος φωνή που σε αναγκάζει να υποκλιθείς στο ύφος ανεπίληπτων ερμηνειών βιώνοντας το ήθος των κειμένων.

Εκεί, στην μνημειακή αγια-Σοφιά των Θεσσαλονικέων, ο χρόνος μοιάζει να’ χει σταματήσει, πεισματικά αμετακίνητος στο ένδοξο παρελθόν της βυζαντινής τέχνης. Σα να θέλει να εγείρει τη μουσικοϊστορική μνήμη, να αφυπνίσει τη ρωμαίικη συνείδηση και να βρεθεί αντιμέτωπος με την κακογουστιά και την αισθητική κακοποίηση της εποχής μας.

Εκεί και ο δάσκαλος, ο Χαρίλαος της ψαλτικής και της καρδιάς μας, ολόρθος και ακάματος, ταγμένος στην αποστολή του, συνεχίζει να προσφέρει εδώ και εξήντα έξι χρόνια το δικό του μελωδικό παρόν, το ιδιαίτερο στίγμα του, να οριοθετεί και να διαμορφώνει με τις ερμηνείες του τη συντηρητική, απαραίτητη όμως εξέλιξη της τέχνης του.

Είναι αφ’ ενός η συνείδηση της λειτουργικότητας αυτής της μουσικής, του ιδιαιτέρου κάλλους της, η γνώση της παράδοσης των παλαιών προτύπων, των παλαιών πρωτοψαλτών και αφετέρου ο καλλίφωνος λάρυγξ, η μουσική μνήμη, η ακένωτος φαντασία, η τεχνική και η κατοχή του ρεπερτορίου, που αποτελούν μόνο κάποιες από τις ιδιαίτερες παραμέτρους που συνθέτουν το φαινόμενο και το μεγαλείο του άριστου ερμηνευτή.

Γι’ αυτό και η απαιτητική ερμηνευτικά και ψαλτικά δύσκολη, Μεγάλη Εβδομάδα, κινείται πάντοτε σε ρυθμούς αβίαστης γνησιότητας, αναζητώντας το διακριτό

κάθε φορά μελωδικό της περιεχόμενο, κάπου εκεί στο κέντρο της Θεσσαλονίκης, στην αγια-Σοφιά του κυρ Χαρίλαου.

Φθορά και ελπίδα

Η ψαλτική μας κληρονομιά, δεν έχει μείνει αλώβητη από το μετανεωτερικό πνεύμα της εποχής μας, από τους ρυθμούς της ίδιας της ζωής…

Κι όμως, ερμηνευτικές παρουσίες όπως αυτή του άρχοντα Ταλιαδώρου αλλά και κοντά σ’ αυτόν πολλών άλλων επωνύμων ή και άγνωστων μελωδών της ψαλτικής μας τέχνης οριοθετούν ελπιδοφόρα τη συνέχεια αυτής της βαρύτιμης λαϊκής και λόγιας παράδοσης μας με σεμνότητα και σοβαρότητα, για πολλές ακόμη Μεγάλες Εβδομάδες…

Κατευόδιο…

Καλή Ανάσταση Δάσκαλε! Καλή συνάντηση με τους δασκάλους σου, τον Κωνσταντίνο Πρίγγο και τον Χριστόφορο Κουτζουράδη, με τον λαμπαδάριό σου Κώστα Λιολιόπουλο, τον αναγνώστη σου Δημήτριο Σακελαρίου, τον δομέστιχό σου Γιάννη Μουδανιώτη και τόσους άλλους που σε περιμένουν να ψάλετε εν χορώ, όπως άλλοτε…

πηγή: pemptousia.gr